

קובץ
דברי תורה
ושיחות קודש

גליון נ"ח

פרשת וילך - שבת שובה

תשפ"ג

ואלה יעמדו על הברכה

בעבור שנדבו הוצאות הגליון

תוכן העניינים

- סעודה שלישית האזינו תשפ"א
- סעודה שלישית נצבים תשפ"ב
- אחר הבדלה נצבים תשפ"ב/הרה"ק
השפאלער זיידע זי"ע

ניתן לקבל הגליון

בארה"ק

בני ברק

ביהמ"ד אמשינאוו רחוב חזון איש 78

ירושלים

אצל הרה"ח ר' זלמן לעווין שליט"א

ביתר

אצל הרה"ח ר' אברהם לאנדא שליט"א

בארה"ב

בארא פארק

ביהמ"ד אמשינאוו 4408-15th Ave.

וויליאמסבורג

ביהמ"ד אמשינאוו 144 Rodney st.

מאנסי

ביהמ"ד ווארקע 10 Maple ter.

לעייקוואד

אצל הרה"ח ר' ישראל נתן בוים שליט"א

יו"ל ע"י מכון דברי תורה – אמשינאוו

כל הזכויות שמורות ©

לתרומות, הנצחות, ולקבלת הגליון

amshinov40@gmail.com

ניתן לתרום בעמדות נדרים פלוס

או במספר 03-7630585 שלוחה 8456

בית המדרש דחסידי אמשינאוו

רחוב חזון איש 78 בני ברק

מזל טוב ונדא יאה

נשגר בואת קדם ידידנו, בנש"ק

הרב אברהם גראס שליט"א

מרבני בית מדרשינו

לרגל שמחת היכנס בנו ויקירו כמר חיים מרדכי נ"י

לעול תורה ומצוות

יהי רצון שיוכה לרוות רוב תענוג ונחת דקדושה מכל בניו ויוצי"ח

סעודה שלישית

פרשת האזינו – שבת שובה תשפ"א לפ"ק

שנאמר שובה ישראל עד ה' אלוֹקֶיךָ. ובפשטות הכוונה, שהתשובה עולה עד למעלה ללא מקטרגים (מהרש"א), אבל רבנו חננאל פירש, גדולה תשובה שאפילו 'הגיע חטאתו' עד כסא הכבוד, התשובה עולה ומגיע עד לשם ומכפר עליו.

ובמדרש רבה (בראשית פד יט) עה"פ וישב ראובן אל הבור וכו', אמר לו הקב"ה מעולם לא חטא אדם לפני ועשה תשובה ואתה פתחת בתשובה תחלה חייך שבן בנך עומד ופותח בתשובה תחלה ואיזה זה הושע שנאמר (הושע יד) שובה ישראל עד ה' אלהיך, והראשונים תמהו בזה, הלוא כבר אדם וקין עשו תשובה לפניו, וכן מה זה פתחת בתשובה 'תחלה'.

האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי וגו'. במדרש (י, א) הלכה אדם מישראל שהיה חושש באזנו, מהו שיהא מותר לרפאותו בשבת, כך שנו חכמים, כל שספק נפשות, דוחה את השבת וכו'. וביאר כ"ק אזמו"ר זצלה"ה שהחושש באזנו היינו זה האיש שלא בא לידי תיקונו ע"י שמיעת תקיעת שופר, מהו לרפאותו בשבת, שיעורר בשבת שברון לב עם הכח של שבת תשובה, וע"ז ממשיך המדרש, שזהו ענין של פיקוח נפש ולכן מותר.

בהפטרה, שובה ישראל עד ה' אלוֹקֶיךָ וגו', מפסוק זה נלמד גודל כוחה של תשובה אפילו על עבירות חמורות, כפי שדרשינן בגמ' (יומא פו, א) אמר רבי לוי גדולה תשובה שמגעת עד כסא הכבוד,

כ"ק אזמו"ר הרה"ק רבי יוסף זצלה"ה העיר שבפסוק שובה ישראל עד ה' אלוקיך וגו' פותח בלשון יחיד ומסיים בלשון רבים, כי כשלת בעוונך, הוא לשון יחיד. קחו עמכם דברים וגו', לשון רבים.

ואולי אפשר ליישב על פי דברי רש"י בפר' נצבים (כט, כח) עה"פ הנסתרות לה' אלהינו. ואם תאמרו מה בידינו לעשות, אתה מעניש את הרבים על הרהורי היחיד וכו', אין אני מעניש אתכם על הנסתרות, שהן לה' אלהינו והוא יפרע מאותו יחיד, אבל הנגלות לנו ולבנינו, עלינו מוטל לבער את הרע מקרבנו וכו'.

ועפ"ז אפשר ליישב, שישנו יצה"ר של היחיד שלפעמים קשה לו להתגבר עליו, וזהו כי כשלת בעוונך, וע"ז צריך כל אחד ואחד לשוב אל ה', וזהו הנסתרות לה' אלוקינו, שזה ענינו של כל יחיד ויחיד לתקן מעשיו. אך ישנו

ובספה"ק תפארת שמואל ביאר שתשובת ראובן היה ללא חטא אמיתי, כמו שאמרו בגמ' (שבת נה, ב) כל האומר ראובן חטא אינו אלא טועה, שנאמר ויהיו בני יעקב שנים עשר וכו', והנה כל חוטא מקבל מן השמים התעוררות לשוב אל ה', על ידי הבת קול שיוצאת ואומרת שובו בנים וכו'. אבל מי שאינו חוטא אין לו עזר ממעל לשוב, וראובן היה עסוק בשקו ובתעניתו אף שלא חטא, ולא היה לו מעורר ממעל בתשובה זו, ובכל זאת התחזק לשוב בכוחות עצמו, וזה היה חידוש גדול בענין התשובה, לשוב בלא אתרעותא, דלעילא, וזהו פתחת בתשובה 'תחלה', שהוא היה הראשון בעבודה זו. ומזה קיבל בן בנו הושע, הכח לעורר שובה ישראל וגו' אף בחטאים שמאבד את העזר ממעל לשוב, נמצא דיש כח מיוחד, בפרט בשבת שובה, לשוב עד ה' אלוקיך.

הנתינת טעם 'כי כשלת בעווניך', אלא עפ"י מה דאיתא העושה תשובה מאהבה זדונות נעשה לו כזכיות, ועל כן הנביא מעורר ובא, שובה ישראל וכו' כי כשלת בעוניך, וראה מה שאתה יכול לעשות מעבירות כאלו, שהרי תוכל לעשות מהם זכיות.

יעזור השי"ת שנזכה לשוב אל ה', בכוחו של שבת תשובה, ונזכה לגאולה במהרה ברחמים אמן.

ענין של ציבור, שאף כאשר להיחיד קשה להתגבר על יצרו, יזהר מאד שלא להכשיל את הרבים, כי יש חובה מיוחדת על הציבור להתנהג כראוי, וזהו קחו עמכם דברים וגו' לשון רבים, שההתנהגות בציבור שלא כראוי עלול להזיק לנו ולבנינו, על כן צריך לזה שמירה יתירה, וזהו 'והנגלות לנו ולבנינו'.

ונסיים בדברי כ"ק אצמור זצלה"ה עה"פ שובה ישראל עד ה' אלוקיך, כי כשלת בעווניך. ויש להבין לכאורה מהו

סעודה שלישית

פרשת נצבים תשפ"ב לפ"ק

כדי שיכירו מלכותו שהוא מושל בכל, וידע כל פעול כי הוא פעלו, והוא מלך על כל הארץ. ובני ישראל נבחרו להיות לו לעם סגולה, וליחדו בכל יום פעמיים באהבה, בתיבת אחד.

על דרך שמצינו לרבי עקיבא, שמאס בהבלי תבל ומלואה ורצה רק באהבת ה', עד שכל ימיו היה מצטער מתי יבא לידו מצות בכל נפשך, ולבסוף כשהיו סורקין את בשרו במסרקות של ברזל, לא הטרידוהו יסורים הגדולים, והיה קורא קריאת שמע באהבה עזה.

אך אצל אנשים פשוטים, שאור שבעיסה מעכב ועוונותינו מבדילין בינינו לבין אלהינו. ולכן גם בעת שאנו אומרים ואהבת את ה' אלהיך בכל לבבך וגו' קשה עלינו לקבל עול מלכות

בסוף הפרשה, העדתי בכם היום את השמים ואת הארץ החיים והמות נתתי לפניך הברכה והקללה, ובחרת בחיים למען תחיה אתה וזרעך, לאהבה את ה' אלהיך לשמע בקלו ולדבקה בו כי הוא חייך ואורך ימין לשבת על האדמה אשר נשבע ה' לאבותיך לאברהם ליצחק וליעקב לתת להם.

ובאור החיים הק' שהשייכות בין 'למען תחיה אתה וזרעך', להמשך, לאהבה את ה' וגו', הוא שכל הטעם להיות חפץ בחיים הוא רק לאהבה את ה' לשמוע בקולו וגו', ובהמשך הביא הכתוב, כי הוא חייך, 'כי מה לאדם חיים, אם לא רצונו יתברך'.

ומצינו במאור ושמש (ראש השנה ד"ה ואמרו לפני) כי השי"ת ברא תבל ומלואה,

ובזה מפרש את דברי הגמ', 'אמרו לפני מלכיות כדי שתמליכוני עליכם', שהכונה שעל ידי זה שתאמרו עניני המלכיות בראש השנה בכל לבכם, בזה תזכו 'שתמליכוני עליכם' ברוב עוז במשך כל השנה.

יה"ר שנזכה לקבל עול מלכות שמים באהבה, ולשוב אליו באמת ונזכה כולנו לכתיבה וחתימה טובה ולגאולה קרובה אמן.

שמים שלימה, וליחד כל מחשבותינו לאמיתת מציאותו ומלכותו, ומעטים הם אשר כלתה נפשם לחזות בנועם השם יתברך ולהדבק באור העליון.

והעצה לבא לידי מדה זו, הוא על ידי התפילות של קבלת מלכות שמים הנאמרים בראש השנה, כי בזה מושך עליו קדושה שיוכל ליחד אלהינו בעת אמרו שמע ישראל כל השנה, ועל כן יש ליזהר לומר את התפילות בכוונת הלב, שבכך יהא לו עזר וסיוע במשך כל השנה, לחזות בנועם ה'.

אחר אמירת לחיים

ובפרשת התשובה נאמר ומל ה' את לבבך וגו'. אלא הענין הוא כך, פרשת היראה נאמרה על יראי ה', שנכשלו ומחמת כן ישנם מסכים המבדילים, ועל זה עליהם חיוב לשוב אל ה', אך כאן בפר' התשובה מיירי בנפשות נדחות שאינם יודעים כלל מהקדושה רח"ל, כמו שנאמר אם יהיה נדחך בקצה השמים וגו', ואין לו מצדו שום כח להתעורר למול את ערלת לבבו, ע"ז נאמר ומל ה' אלהיך וגו', שלפני הגאולה יוציאו כל אחד מעומק הגלות שלו, יה"ר שנזכה לתשובה שלימה.

יה"ר שתחל שנה וברכותיה ונזכה לתשובה שלימה ולביאת גואל צדק במהרה.

יצווה צור חסדו וכו' ישיב לא נאמר כי אם ושב וקבץ, (ומירות) והוא מפרשת השבוע כמ"ש (דברים ל, ג) ושב ה' אלהיך את שבותך, וע' ברש"י שהיה לו לכתוב 'והשיב' את שבותך ומביא ב' פירושים, א, שהשכינה שרויה עם ישראל בצרת גלותם, וכשנגאלין השכינה ישוב עמהם. ועוד פירש, שגדול יום קבוץ גליות ובקושי, וכאילו שהקב"ה צריך ממש לאחוז בידיו איש איש ממקומו, כ"ש ואתם תלקטו לאחד אחד בני ישראל.

והרה"ק ר' לייבעלע אייגר זי"ע מבאר הא דמצינו (בפר' עקב) בפרשת היראה שנאמר ומלתם את ערלת לבבכם,

אחר הבדלה

פרשת נצבים תשפ"ב לפ"ק

השבוע היארציית של הרה"ק ה'שפאלער זיידע' זי"ע, הוא עוד היה בילדותו אצל הבעל שם טוב, השיב רבים מעוון ועסק רבות בפדיון שבויים וכן היה לו כח גדול בריקודיו ורבים חזרו בתשובה מראיית הריקודין שלו.

פעם בתפילת ליל שבת קודש, עבר להתפלל לפני התיבה, והנה מההתלהבות והריקודים נפלה המנורה ונכבה האור. הסבא משפאלי כאב ממכשול הלז שנגרם על ידו, והיו כאילו שרצו להרגיעו, שמא בשעה שנכבה, לא היה עדיין ודאי לילה, אך לא הועילו הדברים, כי לא האמין להם, ואמר זולת אם הרה"ק ר' רפאל בערשיד'ער שהיה ידוע כאיש אמת, (תלמידו של הרה"ק ר' פנחס מקאריץ זי"ע), יאמר לו כן, אזי יאמין.

על כן המתינו עד שרבי רפאל זי"ע סיים תפילתו, שכן נהג להתפלל באריכות. אמנם הוא מיד אמר 'שהיה כבר וודאי לילה'. וכולם התפלאו איך אינו חש לצערו של הצדיק, אך מיד הוסיף, 'אמנם בוודאי יעשה תשובה, ובכך יגביה רבים אחרים שנכשלו בדומה לזה', ובזה נרגע הצדיק. כי מן השמים מכשילים לפעמים הצדיק בחטא קל ביותר, כי על ידי זה שהצדיק יעשה תשובה גמורה, הוא מעלה בכך את הרחוקים מן הקדושה.

פעם אחת נסע בדרך ונפלה העגלה לרפש, והתייגעו הרבה להקימם, אך הסוס לא יכלה לצאת, אזי אמר השפאלער זיידע, רבש"ע וכי אתה רוצה

שאעשה תשובה בתוך הרפש, הרי בתוך הרפש אי אפשר לי לעשות תשובה,
תוציאני מהרפש ואז אעשה תשובה...

פעם אחת בא לפניו אברך שנכשל בשוגג בדבר עברה ובקש מהרבי תיקון תשובה, אמר לו: "אם תרצה "תיקון" על פי קבלה, תסע אל הרה"ק ר' נחמן מברסלב, אך אנכי איני יודע כלום, כי אם מעט תהלים ומדרש, על כן רק אוכל לומר לך מה שאני זוכר מהמדרש (פרשת קדושים): ר' הונא אמר, אם נכשל אדם בדבר עברה שחייב מיתה בידי שמים מה יעשה ויחיה, יעסוק בתורה וכו'. אין לנו כל השגה בוויכוחים שבין הצדיקים, אך השפאלער זיידע ור' נחמן מברסלב, היו חלוקים מאד בדרכי עבודתם.

מסופר שפעם נכנס חסיד אחד עם 'קוויטל' לפני הרה"ק מרוז'ין והזכיר בו את שמו ושם זוגתו לטובה ולברכה. משהושיט את ה'קוויטל' תמה הרבי באזניו 'אם זכית לילדים מדוע לא הזכרת את שמותיהם, ואם עדיין אין לך ילדים, למה לא בקשת להיפקד בזרע של קיימא', השיב היהודי בצער, שאכן עדיין לא זכה לזש"ק, אך יודע הוא שלא יזכה להיפקד לעולם, ועל כן לא טרח להזכיר ענין זה ב"קוויטל". התפלא הרה"ק מרוז'ין ושאלו מנין לך זאת, אזי סיפר החסיד, שבהיותו עולל לפני הברית מילה כיבד אביו את הרה"ק רבי נחמן מברסלב זי"ע בסנדקאות. אך בשעת הברית סירב רבי נחמן לגשת לשמש כסנדק, באומרו שרואה שהרך הנימול לא יהא לו כח להעמיד תולדות ל"ע, ולפיכך אינו מבקש על כך, הרה"ק מרוז'ין בקדושתו עשה מיד 'המתקה' וכה אמר, הרי אם רבי נחמן אמר שלא יהיה לך ילדים, מן הסתם אמר השפאלער זיידע זי"ע שיהיה לך ילדים, ולכן בוודאי תיוושע, וכך הווה.

הסבא משפאלי שאל את הרה"ק בעל התניא זי"ע איך יתכן שמצווה לחסידיו שיעסקו במושכלות קודם ששיגו זיכוך המידות ע"י רוב 'עבודה', ענה לו בעל התניא, שזוהי שיטת בית שמאי, אמנם בית הלל סבירא להו 'מעט מן האור דוחה הרבה מן החושך', כלומר שע"י הלימוד בדברים גבוהים, האדם עצמו מתעלה למדריגות ההם.

פעם התאונן לפניו חסיד אחד שהוא מתפרנס מבית מזיגה, ולצערו מוכרח לעמוד במשך כל היום בין אנשים שפלים שותי יין ושכר, ומתיירא שלא יתגשם כמותם. שחק השפאלער זיידע ואמר: כנראה שהנך רוצה להיות יהודי באופן שיהיה לך שק מלא דינרי זהב ויושיבו אותך בהיכל נאה מלא בספרי קודש, ואז תוכל לעבוד את ה', אבל אני אומר לך: כי לעבוד את ה' בלי עיכובים יש לו להקב"ה רבי רבבות מלאכים ושרפים, אך עיקר השעשוע והתענוג שיש להקב"ה היא מאנשים שמסובבים במניעות והסתרות, ואעפ"כ דבקים בבורא ב"ה, ומשתוקקים לומר כמה תיבות לפני השי"ת, עבודה כזו אינה נמצאת אצל שום מלאך ושרף, והם הם הגורמים השעשועים הגדולים למעלה בשמי רום.

פירש את הפסוק (בתהילים) למשפטיך עמדו היום כי הכל עבדיך. וכה אמר: כאשר אתה רוצה להעמיד את בניך לדין על עוונותם. אנא זכור, כי 'הכל', כל מה שסבלו עד היום הזה, הוא רק בגלל שהם 'עבדיך', ועל כן הנח להם.

היו מצדיקי בית רוזין שנהגו לומר 'תשליך' ביום היארציית של הסבא משפאלע (אם אינו חל בשבת) כי הרה"ק מרוז'ין זי"ע אמר שזה שנקבע שמו בפי

כל העולם 'שפאלע זיידע' אינו דבר של מה בכך, ולא על חנם נעשה כן, אלא שורש נשמתו מבחינת זקן מלא רחמים, ויש בו כח של מיתוק הדינין.

יה"ר שנזכה לשנה טובה ומתוקה ויתעורר בחינת זקן מלא רחמים, זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל, א גוטע וואך א פרייליכע וואך.

